

MEDELHAVSMUSEET
STATENS MUSEER FÖR VÄRLDSKULTUR

ROMARRIKET

LÄRARHANDLEDNING FYSISKT SKOL- PROGRAM OCH EGENLEDD KLASS

Grundskola åk 4-9, gymnasieskola och vuxenstuderande i ämnena
Historia, Religion, SO

Introduktion, upplägg, planering och övningar/arbetsuppgifter

Introduktion

Utställningen "Antikens Rom" på Medelhavsmuseet i Stockholm erbjuder en lärarik upplevelse och ett rikt utbud och material som lärare och elever fysiskt på plats eller digitalt kan ta del av inom ramen för skolämnena Historia, Religion och SO i grundskolans årskurs 4-6 och 7-9, samt gymnasie- och vuxenskola. Utställningen kan levandegöra läroplansanknuten tematik, skapa engagemang och en bas för samtal, och därigenom ligga till grund för ett starkt lärande.

Utställningsbesöket kan dessutom samköras med undervisningen i en rad andra ämnen, vilket kan underlätta möjligheten till att genomföra ett besök. Lärare kan samarbeta, och mer tid och utrymme kan hittas i skolschemat. Detta kan i sin tur leda till en mindre stressfri tillvaro samtidigt som eleverna kan komma i väg på en lärarik och minnesvärd upplevelse.

Exempelvis kan eleverna på samma gång studera museiföremål som har med Historia, Religion, Bild och Svenska att göra när de utforskar en utställning eller en monter om något visst fenomen. Undervisningen kan fortgå under flera tillfällen och delas upp utifrån strukturen före- under- och efter besöket.

Denna lärarhandledning fokuserar på lärare och elever som besöker museet fysiskt genom ett FYSISKT SKOLPROGRAM eller på EGEN HAND. För att genomföra ett undervisningsupplägg på egen hand behöver läraren mejla Medelhavsmuseets reception (receptionen@medelhavsmuseet.se) för att boka datum och tid. Skolprogram där en av museets pedagoger genom en pedagogisk visning visar runt i utställningen bokas via webbsidan [Visningar och skolprogram - Etnografiska museet](#)

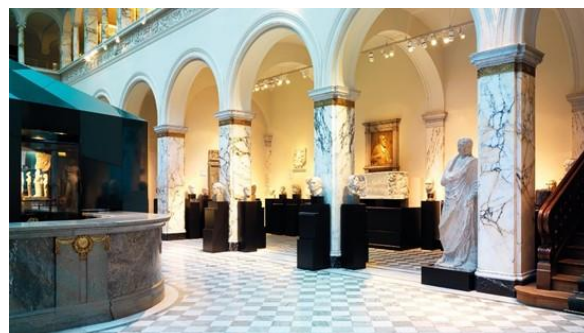
Digitala onlineprogram (undervisning via video-möte) kan även bokas av utställningen. Mer information hittas här: [Skola Online - Världskulturmuseerna \(varldskulturmuseerna.se\)](#)

Denna lärarhandledning fokuserar på två olika former av undervisning:

Enskilda elevers eller grupper av elevers egna arbete/skapande, inklusive skriftlig och/eller muntlig presentation.

Specifika arbetsuppgifter och övningar kopplade till utställningen.

Utställningens innehåll och nedan övningar och arbetsuppgifter är kopplade till grundskolans och gymnasieskolan läroplan och kursplaner i Historia, Religion (se Läroplanskopplingar webb).

Inför besöket / användningen av museets material

För att eleverna på bästa sätt ska kunna ta sig an museets utbud kan det vara bra att redogöra för vissa fakta, teman och begrepp, såväl som museet i sig, inför besöket.

Inför undervisning om Romarriket är det givande att behandla fakta/teman/begrepp som:

Antiken

Republik

Kejsardöme / Kungarike

Imperium

Mytologi

På webbsidan [Skola Online - Världskulturmuseerna \(varldskulturmuseerna.se\)](https://www.varldskulturmuseerna.se) finns en av Världskulturmuseernas digitala lärresurser som behandlar antikens Grekland och Rom:

[Allt har en historia - Världskulturmuseerna \(varldskulturmuseerna.se\)](https://www.varldskulturmuseerna.se) och avsnitten

[Antikens Grekland och stadsstaten Aten - Kruka 400-tal f.v.t. - Världskulturmuseerna \(varldskulturmuseerna.se\)](https://www.varldskulturmuseerna.se)

[Romarriket – Staty föreställande ämbetsman ca 50 f.v.t. - 10 e.v.t - Världskulturmuseerna \(varldskulturmuseerna.se\)](https://www.varldskulturmuseerna.se)

Introduktionsfilmer till Medelhavsmuseet och Världskulturmuseerna hittas på:

[Medelhavsmuseet - en pärla mitt i city \(youtube.com\)](https://www.youtube.com)

2 minut och 9 sekunder

[Vilka är Världskulturmuseerna? - YouTube](https://www.youtube.com)

2 minut 32 sekunder

Om klassen ska utföra ett eget arbete enskilt eller i grupp under besöket/studietiden kan det vara en idé att i förväg dela ut uppdrag och/eller låta eleverna själva välja område att studera.

Se mer nedan!

Besöket / använda museets utbud

Om klassen har bokat ett skolprogram fysiskt eller digitalt med museipedagogen följer lärare och elever med denne runt i utställningen och får undervisning i det antika Greklands kultur och historia.

Om lärare visar runt klassen på egenhand kan denne med fördel använda sig av lärarhandledningen "Romarriket. Sammanfattning av utställningen".

Efter besöket med museipedagog eller med egen lärare i utställningen eller i klassrummet finns möjligheten att arbeta vidare med olika övningar och frågor.

Arbetsuppgifter, frågor och övningar till skolprogrammet och/eller utställningen

Frågorna relaterar delvis till det innehåll som förmedlas av museipedagogen, men övningarna kan även användas av klassen efter en lärares visning eller då de går på egen hand i utställningen. Anteckna med penna och papper. Arbeta enskilt eller i grupp. Källor och fakta kan även behöva sökas utanför museet.

1. Hur stort var Romarriket när det var som störst?
2. Vilka människor är det egentligen som avbildas på skulpturer och statyer? Vad användes skulpturerna till?
3. Var har flera av skulpturernas näsor tagit vägen?

4. Vad betydde det för en person att vara romare? Eller att inte vara det? Hur definierade antikens människor sin identitet, och hur definierar vi själva vår identitet idag?
5. Vilka var skillnaderna i hur män, kvinnor och barn levde i antiken? Rika och fattiga? Män och kvinnor? Barn? Finns samma eller andra skillnader idag?
6. Vad var skillnaden i livet för fria medborgare och slavar? Finns det slaveri i världen idag?

7. Vad menas med imperium?
8. Vad menas med Republik, Kungarike och Kejsardöme? När varade de olika statsskicket och perioderna i romersk historia?
9. Vilken betydelse hade religionen och mytologin i romarnas liv?
10. Hur influerades romarna av den grekiska kulturen?

11. Aten, Alexandria, Rom och Konstantinopel är exempel på städer som hade stor betydelse under antiken. Vad avgör om en stad blir betydelsefull och hur en stad utvecklas? Jämför med dagens storstäder!
12. Vad menas med mytologi? Beskriv två hjältar från grekisk och romersk mytologi kort med ett par meningar.
13. Beskriv tre grekiska och romerska gudar eller gudinnor och redogör för deras styresområde.
14. När slutade egentligen antiken? Och vem har bestämt den tidpunkten?
15. Varför har man i senare tidsperioder ofta sett antiken som en förebild?

Om undervisningen innefattar eget arbete enskilt eller i grupp i utställningen inled en egen introduktion vid utställningens början. Följ därefter upp med vidare stopp och undervisning under utställningens gång. Låt därefter eleverna själva söka runt i utställningen efter material om det ämne som de har. Be dem anteckna, ta bilder eller filma material som de kan använda under sina studier och sin presentation.

Om undervisningen innefattar specifika övningar i utställningen inled en egen introduktion vid utställningens början. Följ därefter upp med vidare stopp och undervisning under utställningens gång. Dela därefter ut övningsformuläret och låt eleverna själva gå runt i utställningen och leta upp svaret. Ta alternativt en gemensam tur runt och placera eleverna vid de platser/stationer i utställningen där de kan finna svar. Se övningar/arbetsuppgifter för mer information.

Om undervisningen ska fortsätta i klassrummet efter besöket med att eleverna väljer ett museiföremål/exempel/fall/fenomen att fokusera extra på, låt dem avslutningsvis göra detta val.

Efter lärarens visning i utställningen eller senare i klassrummet

Efter turen i utställningen eller efter hela besöket på museet kan eleverna fortsätta med eget arbete/grupparbete eller med specifika övningar i utställningen eller i klassrummet. På webbsidan [Skola Online - Världskulturmuseerna \(varldskulturmuseerna.se\)](https://www.varldskulturmuseerna.se) finns

Världskulturmuseernas skolprogram Online och digitala lärresurser där klassen kan hitta ytterligare material, t ex källor/museiföremål att arbeta vidare med i efterhand. (Se "Inför besöket/användningen av museets material")

Övningar/arbetsuppgifter

Historia

Republik vs. Kejsardöme

Grundskola åk 7-9, samt gymnasie- och vuxenskola

Beskriv enskilt eller i grupp med hjälp av museets texter och bilder skillnaden mellan den romerska republiken och det romerska kejsardömet. Försök att skriva en sammanhållen text. Kan någon av museets källor – föremålen – användas för att beskriva någon aspekt av detta?

Romersk kultur och historia

Grundskola åk 7-9, samt gymnasie- och vuxenskola

Berätta om ett tema inom romersk kultur och historia. Berätta enskilt eller i grupp med hjälp av museets texter och bilder, samt andra alternativa källor. Försök att skriva en sammanhållen text. Förklara hur museets källor – föremålen – stödjer det du skriver om.

*Ämnen att välja bland -
stationer/grupparbete/enskild:*

Kost och jordbruk

Slöjd/hantverk/konst

Arbete/skapa

Utseende/mode/ideal

Prästerskap/religion

Konflikt

Kulturmöten

Gudar och gudinnor

Grundskola åk 7-9, samt gymnasie- och vuxenskola

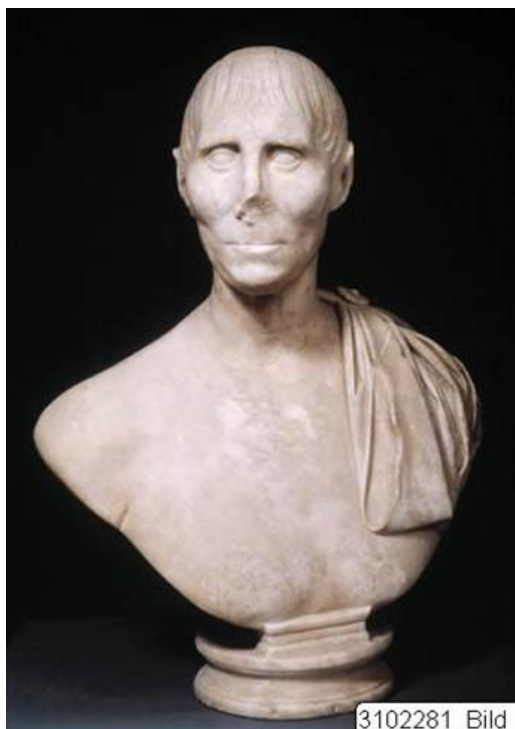
Berätta enskilt eller i grupp med hjälp av museets texter och bilder om tre av den grekiska och romerska religionens gudar eller gudinnor. Försök att skriva en sammanhållen text. Förklara hur museets källor – föremålen – stödjer det du skriver om. Berätta om gudomens utseende, styresområde och släktskap.

En romares vardag

(Kan genomföras inom både Historia och Svenska)

Grundskola åk 7-9 samt gymnasieskola

Berätta om en persons vardag. Berätta om familj, yrke, stad/ort, drömmar och förhoppningar. Berätta hur dennes vardags ser ut. Använd dig i någon del av berättelsen av ett föremål vars like du finner i utställningen.

Föremål från antikens Rom

Grundskola åk 7-9, samt gymnasie- och vuxenskola

Välj ett föremål från utställningen och berätta om detta utifrån aspekter som:

Användning

Ålder/tidsperiod/rike

Ort

Utseende

Koppling till människor

Tema (religion, arbete, makt, vardag osv)

Ytterligare fakta som föremålet kan förmedla

Kulturer, tidsepoker och riken runt Medelhavet

Grundskola åk 7-9, samt gymnasie- och vuxenskola

Välj en kultur/rike/statsbildning under en speciell tidsepok. Berätta enskilt eller i grupp med hjälp av museets texter och bilder, samt andra alternativa källor. Försök att skriva en sammanhållen text. Förklara hur museets källor – föremålen – stödjer det du skriver om. Berätta om geografiskt läge, statsskick, religion, vardag, män och kvinnor, traditioner, historia, konflikter, konst, samt spår i dagens värld.

Välj mellan:

Gamla riket i Egypten

Mellersta riket i Egypten

Nya riket i Egypten

Stadsstaten Aten

Stadsstaten Sparta

Alexander den stores makedonska imperium

Cypern

Roms kungarike

Romerska republiken

Romerska kejsardömet

Religionskunskap/Religion

Jämför med nordisk mytologi

Grundskola åk 7-9, samt gymnasie- och vuxenskola

Jämföra den grekiska och romerska religionen med nordisk mytologi. Tänk på aspekter som:

Ålder/historia

Gudar och gudinnor

Liv och död

Begravning

Föremål

Jämför med kristendom/judendom/islam

Grundskola åk 7-9, samt gymnasie- och vuxenskola

Jämföra den grekiska och romerska mytologin och religionen med kristendom/judendom och/eller islam.

Tänk på aspekter som:

Ålder/historia

Gudar och gudinnor

Liv och död

Begravning

Föremål

Bild

Konst från antikens Rom

Grundskola åk 7-9, samt gymnasie- och vuxenskola

Välj ett föremål från utställningen.

Avbilda föremålet.

Inspireras av föremålet och illustrera ett annat slags föremål och motiv utifrån en liknande konstnärlig tradition och stil.

Studera hur människor gestaltades på keramik eller som skulpturer. Inspireras av stilen och skapa en liknande bild, men ett annat motiv.

Sök efter skulpturer, målningar och byggnader från senare historisk tid (t ex Renässansen) och beskriv och förklara hur stilen och de konstnärliga traditionerna från antiken influerat senare verk.

3102286_Bild